

Biblioteka Jagellońska
Kraków
S. Anny 19

אַנְגָּרְדָּעָן-פְּרִיּוֹן
בָּאָרֶבֶּן מִלְּמָעֵד שָׁוֹת
בָּאָרֶבֶּן דָּעָסָה 40 וְרָאֶשֶׁן
בָּאָרֶבֶּן מִזְקָבָה 80 וְרָאֶשֶׁן
בָּאָרֶבֶּן אַנְגָּרְדָּעָן זָהָרְדָּעָן
בָּאָרֶבֶּן אַנְגָּרְדָּעָן זָהָרְדָּעָן אַנְגָּרְדָּעָן
בָּאָרֶבֶּן אַנְגָּרְדָּעָן זָהָרְדָּעָן אַנְגָּרְדָּעָן

טשעניש אַפְּאוֹנָר

עֲזַבְּנִים יְצַרְעָן פִּירְטָן.

בָּעָרָקְעִין אֵין אַרְצִינִיסְטָרָאַעַט
עֲרַשְׂטָעָן אַלְעָן 6. טָלְעָן 101.

בָּאָרֶבֶּן-עֲמָסָה-פְּרִיּוֹן

בָּוְנָה 20 נְרָאֶשֶׁן

פְּרִיּוֹן זָהָרְדָּעָן אַנְגָּרְדָּעָן

Częstochowa, Aleja 6, telefon 201.

פְּרִיּוֹן פְּתָשָׁאָן אַרְטְּרָצָאָן

Piątek dnia 6 marca 1931

לייבט-צִינְדְּעָן 12 5

Spółdzielczy Bank Handlowy

w Częstochowie, z ogr. odp.

Telefony: 3-70, 5-22.

Rachunek żywy w Banku Polskim.

אַיְזָהְמָעָן אַזְּנוֹן אַזְּנוֹן אַזְּנוֹן

פְּנוֹ 9 פְּרִיּוֹן בֵּין 5 נְאַכְּמִיטָן אַחְן אַיְבָּעָרְרִיִּם.

בעסאנטמאכונג.

אווי ווי דו בעקער-קאָרְשָׁעָהָר האָבָּעָן פָּעָרְלָגָנָט פָּן דָּעָר גְּמִינָע פָּאָר
אויסְבָּאָקָעָן מְצָוֵית נָאָך אַהֲעָרָן פְּרִיּוֹן, אוּן אַיְזָהְמָעָן פְּרִיּוֹן
שְׁפָאָרָק בְּעַלְמָסְטָעָט דָּי הַגָּעַז וְרוֹשָׁע בְּעַגְּלָקָרְגָּוָן אַיְזָהְמָעָן
נְעוּזָן צָו אַיְבָּעָרְרִיִּסְעָן דָּי אַגְּוָנְטָעָרְהָאָנְדָּוָרְגָּוָן טָוָש דָּי דָּאָזָעָז בְּעַקָּעָה.
אַיְזָהְמָעָן צָו אַוְמָעָנְטָמָאָגָן דָּרְקָמָט וְעַרְטָבָעָט בְּעַקָּמָט גְּמָעָט וְוָאָס
וְוָיל הַיְּ-יְאָהָר בְּאָקָעָן מְצָוֵית דָּאָרָף וְזָקָעָנָדָן אַיְזָהְמָעָן דָּעָר גְּמִינָע אַיְזָהְמָעָן
אַיְזָהְמָעָן צָו אַנְגָּרְדָּעָן פָּל וּוּט דָּי גְּמִינָע וְזָקָעָנָדָן בְּיַיְדָה
פָּאָר וְזָקָעָנָדָן גְּמִינָע עֲלָיוּבָּנָש.

פְּטָרוֹוָאַלְטָוָן פָּוּ דָּעָר וּוֹר. גְּמִינָע

אַיְזָהְמָעָן טְשָׁעָנְטָאָקָאָוֹן.

בָּאָרֶבֶּן קָאָפְּטָקָאָה אַחְוָיָנָעָן סְוָ-טָוָב אַוְן אַנְיְלָקְגָּזָעָן חִוְּגָנָעָן
מְשָׁה עֲפָשָׁטָיָן אַוְן פְּרִיּוֹן, יוֹסֵף עֲפָשָׁטָיָן אַוְן בְּלָה
אַוְן שָׁלָמָה פָּאָטָרָאָן.

לְטוּבָה דָּעָר גְּמָעָן. "טָאָז" קוֹפְּסָה סְאָרָה
מְאַרְגָּנוֹן שְׁבָת 7 מְטָרָע 9 אָוּטָנְדָן
אוּוְיִטְרָלְטָשָׁר - זָאָל

אַטְּאָנִיְ-אָוּטָנְדָן
מיַט אַרְטִיסְטִוִּישָׁט אַטְּרָאָכִיעִים.
אַנְהָיוֹב 9 אָוּטָנְדָן. — אַיְנָגָנָן 3 וְ5. נְרָגָנָן אַיְגָלְדָּרְגָּוָן.

דָּעָר צָעָד פָּוּ יְדִישָׁע צּוּקָרְנִיקָעָם
אַיְזָהְמָעָן טְשָׁעָנְטָאָקָאָה אַוְן קְרִיּוֹן.
מְעַלְעָט, אוּ לְוִיט אַבְּשָׁלָוּם טָוָן דָּעָר פָּעָרְטָאָלְגָוָן פָּוּ 2-טָעָן גְּטָוִי דָּי.
דָּרְאָפָעָן קִיְּזָן צְוָעָנִיקָעָם נִישְׁתָּאָבָּעָן אַיְזָהְמָעָן קְרַעְמָדָע
בְּעַקְעָרְיָאָן. אוּיד וְזָלָעָן אלָאָ, חֻלְּלָעָגָעָן פְּרִשְׁרִיעָנָעָן צְוָעָרְגָּעָן
ニְשָׁתְּבְּעַזְעָנְדִּין אַהֲנְדוּזְרָקָעָר קָאָרְטָעָן (Karta Rzemieślnicza) אַיְזָהְמָעָן
נְעַזְעָלְיִיךְ פָּעָרְפָּאָלְנָט וְוּזָרָעָן אַיְזָהְמָעָן שָׁוֹם תְּרוּזִים וְזָלָעָן נִשְׁתָּאָבָּעָן
נְעַזְעָנָעָן צְעָרָעָן אַוְן אַכְּטָהָל.

דָּי הַיְּה בְּעַקְעָרְיִיךְ אַיְנָהָבָּעָר וְוּרָעָעָן גְּבָעָטָעָן נִשְׁתָּאָבָּעָן בְּאָקָעָן
וְוָיל וְזָלָעָן וְזָקָעָנָדָן פְּרִשְׁרִיעָנָעָן אַוְנְגָּנְעָנְטָלְיכְּמָעָטָן בְּיַיְמָה קְאָנְטָרְלָאָרְלִיאָרָן.
בְּעַטְּמָרְקָוָן: מִיר מְאָכָעָן אוּוִטְמָרְקָוָן אוּמָר וּוּלְעָלָן פָּאָר קְזָן פָּאָל
ニְשָׁתְּרָעְלָוָן נִשְׁתְּ-מִינְגָּלְרִיךְרָעָר פָּוּ צָעָד בְּאָקָעָן צְוָעָרְקָוָן אַוְן
סְאָקָרְאָגָן אַוְן אוּוּפְּרִיךְרָעָן אַוְן אַלְעָעָן, חֻלְּלָעָגָעָן וְזָלָעָן נִשְׁתָּאָבָּעָן
דָּעָר מְעַלְוָהָן פָּאָרָט דִּינָגָן בְּעַקְעָרִין, וְהָלָקָן וְזָקָעָנָדָן דָּי בְּעַקְעָרִין - אַיְנָהָבָּעָר
דִּי פְּעַרְוּוָאַלְטָוָן.

טְשָׁעָנְטָאָקָאָה דָּי. 5 מְעָרָץ 1931.

אַבְּטָוָן דָּאָמָעָן!!!
דָּעָר בְּשִׁיאָוּסְטָרָקָר עֲרַשְׁטָאָלְמָגָן חִרְקָשְׁמָטָט פָּוּ דָּגָטָעָן בְּקְלִיְרִינְגָן
מְ. פִּיגְנָעְבָּלְאָט, 2 אַלְעָעָן 18

מְבָכָה גְּקָאָנְגָן זָוָן זָגָנָה שָׁוֹן אַנְגָּרְדָּעָן פְּרִישָׁע פָּאָסְקָנָר צָוָם פְּרִיהָלִינְגָן
אַיְזָהְמָעָן וְזָקָעָנָדָן דָּי בְּיַיְהָיָה. פָּעָרְלָקָאָה אַיְזָהְמָעָן
אַיְזָהְמָעָן צְעָלְמָהָל פְּרִישָׁע זָוָן זָגָנָה צְעָלְמָהָל.

M. FAJGENBLATT, II Aleja 18.
בְּעַמְּרָקָוָן דָּי אַרְבִּיטָר וּוּרְט אַוְנְגָּנְעָנְהָרָט רְעִיל פְּוֹנְקָטְלִיךְ אַוְן סְאָלִיךְ.

PRACOWNIA OKRYĆ DAMSKICH
A. Z. FRYDMAN

2-ga ALEJA № 24
מְאָכָט בְּעַקְעָנְטָה, אוּם וּמְעַרְ-סְעָאָן אַוְן עַמְּפָעָהָלָט וְזָקָעָנָדָן דָּעָר גְּמָעָט קְוּדְשָׁאָבָּה

אַ. ז. פְּרִידְמָן, אַלְעָעָן 24

טְאָפְּצָרְעִיר אַיְזָהְמָעָן דָּעָר אַפְּאוֹנָר יְאָהָוב שְׁטִיְעָר

2 אַלְעָעָן 18

נְעַטְּפָט אַיְזָהְמָעָן וְעַטְּפָלְיכְּעָז טְאָפְּצָרְעִיר - אַרְבִּיטִיט
פָּנָסְטָמָעָן אַיְזָהְמָעָן אַזְּנוֹן שְׁטָרְוִוִּיסְטָעָן כְּחָרוּבִּים
פָּנָסְטָמָעָן אַיְזָהְמָעָן אַזְּנוֹן שְׁטָרְוִוִּיסְטָעָן כְּחָרוּבִּים
קָאָפְּצָרְעִיר, שְׁטָרְוִוִּיסְטָעָן אַיְזָהְמָעָן
זָוָם שְׁפָאָנָעָן אַיְזָהְמָעָן שְׁפָאָלְגָּעָן
בְּצָמְשָׁרְקָוָן: אַיְזָהְמָעָן פְּרִירָה אַוְתִּים דָּי
טְאָרְנְסְטָמָעָן דָּעָר אַרְבָּאָצִים.
סָלִידָך, נְזָחָאָוִסְטָהָרָוָן, אַיְזָהְמָעָן בְּיַיְגִּינְזִיר.

זָלְעָן אַלְעָעָן וְיִסְעָן!

כְּדִי צְוָעָדְקָוָן מִינְעָן מִינְעָן צְוָעָ

מעדיצניישע שמוועסטען.

גקסאהר פון וצלבםט-קורירונג.

טומם פיטרצען, האט לינדרען שטערצען.
דער שפערץ און דער פָּעַטְמָעֶר פָּן
אונונער גזונדרהטען; ער גוֹן אונָן צָ
חָסְפָּעָן, אָן אַינְסָט אַלְגָּנוּס אָן נִישָּׁאָט
אלִזָּן אָן אַרְגּוֹנוֹן, חָזָן טָעַנְיוֹט
אַרְצָן פָּעָן מִולְאָצָר דָּעַם שְׂפָעָר, דָּאן
קָעָן טָעַן וְעַהֲר אַפְּנָן שְׂעַרְתְּקָעָן צָ
בְּעַמְפּוֹגָעָן דָּוָן דָּרְכָה עַנְדָּעָן דָּעַטְעָרָה, אַלְכָּט
אַתְּשָׁפִילָּעָל חָעֵל אַיְךְ גְּרָנָגָעָן שְׂעַר
אַפְּנָעָג אַרְטְּחָנָגָג, אַעֲלָכָע טָרְגָּרָעָן שְׂעַר
אָין דָעַר טָעַנְלוֹעָדָר פְּדָקָטִיק, אַפְּנָעָר
בְּעַקְוּבָּה טְבָאָרָעָט בְּיַוְן-שְׂפָעָרָעָן צָ
לִיעָג דָעַר בְּלִינְדָּר-גַּעֲדָרָעָט אַנְטְּצָנְדָּרָעָן
(אַלְעָגָע קִישְׁקָעָה); אַנְשָׁמָאָט צָו רָוְעָן
אַדְאָקְטָאָר, אָוט צָו דָעָרָגָעָן דָי
קְרָטְנָקְהָרִיט, גַּעַתְמָט דָעַר קְרָאָנְקָדָר אָן
פְּעַרְשָׁדְיָעָן טְפָלָעָן, האט עַרְתְּהָגָעָן
דָעַם שְׂפָעָר, דָי צָבָג; מָאָרְקָיָן, אַפְּוּטָם
אָ. אָ. דָעַר שְׂפָעָר אַעֲבָרָדָר דָי עַמְצָנְדָרָט, דָאָ
נְעַדְעָן אַעֲבָר דָי עַמְצָנְדָרָגָן אָן דָעַר
בְּלִינְדָּר-גַּעֲדָרִים גַּעַתְמָט צָוָעָן חַטְעָרָעָט; דָעַר
קְרָאָנְקָדָר, נִישָׁט חַעֲבָנְדָרָוִי קְמָן שְׂמָעָרָ
צָעָן. עַטְמָאָל — אָונָן דָאָס דָעַר
שִׁיחָרֶת שְׂוִוָן עַל-טִוְרָוב צִימָטְלָעָן
פָּנָן דָעַט אַדְקָרָגָעָן אַרְגָּאָן, דָוְ פָאָ
טְמָעָרָעָט גַּסְפָּעָן וְזָקָנְדָרָעָט אָן דָעַר
קְרָאָנְקָדָר קוֹטָט שְׂוִוָן וְעַהֲר אַפְּנָן צָ
שְׁפָעָט אַוְוִין אַפְּרָאָצִיךְ-פִּישָׁ.

דער אמת זועגען היגען "תרבות".

צחיקע זונען אַבענעהַאלטָּען גענארען אַגְּנָעָה רְבָּחָה וְזִוְּגָעָן אוֹרֵךְ עַלְכָּעָן האָט דְּעַזְּפָּטָרָט, זֶיךְ מְתִיבָּה גַּעַ-
הַעֲנָעָן מְעַנְּעָן אוֹוָן פַּן דָּעָר אַרְגִּיטָּט,
הַעֲנָעָן דָּעָר אַרְגָּאנִיּוֹרָגָן, אָן פִּיר
הַחֲבָדָעָן גַּעַלְיוֹדָט אָז עַס חָעָט גַּעַשָּׁא-
הַעֲנָעָן זְעָרָעָן דָּאָם וְעַרְקָן זֶיךְ עַדְכָּעָן
טָמָעָן חָאָט דָּאָם אוֹוָי שְׁפָאָרָק גַּעַשְׂטָרָעָט,
אַפְּגָעָר נַאֲלָה דָּעָם גַּנְגָּזָעָן, שְׁאַרְגָּעָן-
גַּעַשְׂפָּרָט, זְעָנָעָן קִיטָּשׁ גַּעַזְוּרָעָן גַּעַשָּׁא-
הַדָּעָן חָעַבְּרָעָן שְׁאַעֲרָעָן קִוְּרָעָן,
גַּנוֹשָׁט קִפְּן פְּלָקָם-שְׁוֹגָן, אָן דָּאָם דָּאָם

3 חקְיָעַ...
צוליעג אעלכע סב'ות
איך איז דאס ואונגן אנטען, בז דן
הוינע ערנאיו אפרען פון תרצות, בז
דזין אעלכע האבען פון תרצות, אונז
ברערינט און פראטאנאנדרוט דו תר-
בוצת אונראען, בז יונ זעלסטע האט וויר
דא דזוניג אירעץ נישט גאנזונען, חער,
חער, אונז דז פראטאנאנקלע תרצות
טפוקניט חיטסן, דאסט ווין, און דער
יעיר און גאנט דער ראטאנטושער,
גאנדר דער אקטוחער אונראעלום, דן
אונגעראנדגען אנטעראהן לינקנט אעלכע
דאדרף אויז לייגען און זימערן מראעען-
שאנעלע אנטעראטען.

עולם נצוויסקן און וויה ניזט נערנחרט
פין ארט, אויסגעערט די בערכטען
אונן זונטטען אונפל און דן דערטען
אונן געהערט האט מען מערטער האט
הענגן אודוינזאונג נאהדרען פעטקי

איך קוק נך ארכוט אווילען זאל און
אוןן הונ דרי אויגען עונדרען ווועה אונד
געאר שטירער אונן שטירער, דו האס
טאבען אונן מלזושיט, דו אלע חמם
געאנגען אטעל געועסען אוונמערן אוניעעהן,
די האס האגדען אטעל געועסנש פאלק-
שעדר אונן אפזען ערפּה, אונן אויצט בע-
חאנדרעלט מטען פראבלעמען על פון חל-
כיות פראילאמענמארים אונן דראפעקס-

ראטוייך. א הנאה האג אויך נעהנטן פון דו
אטמַתָּע שנידער ער פֿאַרטלְאַךְ אוֹס וְעַגְעַן
פָּזָן צִימַט זֶוּ צִימַט גַּעֲמַרְתְּגָן גַּעֲמַרְתְּגָן.
אַט לְפָטָלְגָן רַעֲדָט אַ רַעֲדָט אָן
בְּעַקְלָגָטָן זָזָן אַוְיָקְסָאַרְשְׂנוּדָגָן עַלוּות
הַחָאָס פָּעָן אַנְיָן גַּעֲמַרְתְּגָן גַּעֲמַרְתְּגָן אַיְתָם,
גַּנְגָּדָר עַד חָנוּל נִוְשָׁוָן וְעַגְעָן חָרָר, גַּאלְטָט
אַפְּצָעַנְגָּרוֹף, וְיכָפְטוּ פָּוּס צְרִיחִים,
אַעֲזָה נָגָר אוֹי עַר דְּקָעֵט זֶוּ דְּנָ צְרוּת
אוֹן חַיל נְשָׁאָפָּה וְיוֹסָאַגְעָן דְּעַם פָּוּרָ...
דְּרָאָן חַעַן עַד וְאַגְטָן אוּ פָעָן דְּאַרְפָּאַיִס-
גַּעֲמַרְתְּגָן דְּוּ לְאַגְעָן, גַּאלְטָט אַ צְחַעַן-
וּרְוֹף, "פּוֹמָוָר לְרוֹר", עַר חַעַקְסָה חָנוּ אַ
טּוֹסָטָה, אַרְדָּעָר חַעַן יְעַגְעָר דְּוּסָטָם אַ נָּא-
פָּטָן פָּוּן אַ פְּעַרְמַתְלַזְגָּנוֹן - פְּנוּנְלַזְעָה,

שברען צו דיעידען א קראנקייטן
ספיטראט אוים צו עארשטייטגען צו-פייל
החיל-טומפלען; ער ועתה צו בעומתינען
די סנה פון דער קראנקייט, און דעם
דרזינגען זייל קען פען דנט דערנרייט-
צען אהן יעדען טערזין-טומעל. אטאל,
בעת ראמ דערקען צו קראנאך.
חיטטען און זעיר ספה איז גאנט גע-
שטאנגען צויז הויך צו איזטער, און
דרצאר ארטע דאקסיש גאנזען א פיט-
אטאט-חילער; אויף איטלוכען פונט-
שאקס האט ער געהט א מיטעלן.
אויך פערזין יאהר צויסט, גאנז
א דאקסיאר החט פערשוויגן און און
דעומעלען קראנקייט אכט מעזריזין-פייט-
לען, גאנזיל דו קראנקייט חמאת גע-
תחתן פונקט איזו זייל סימנטקמען.
הען פון זאל נאך געהטן און גע-
שררכט, צו יעדע טערזין אויז אויז.
טונגאנטעלן פון ערלעג מיטלען,
בלעט זיך ניד צו חאנדרען, וואט
הארט אוחזערע ארגניזומען פון החט
אטאל געהט, פבורי ראמ צו קאנען
אויס האלפען.
דו זעלטסטקיידרונג איז אנט נאך
קיפן החלונונג נישט, ניד א פשות'ע סיט-
טאט-געחאנדרלונג, און דערקיאר החט
עם לחלטן קיין זיך נישט.
געונדרערט פארזונטונג פון פון זיין

דער אמת זועגגען

און דער, פֿשְׁעָנוּטַפּ, צִמְפּוֹנֶן, נומֶן.
האט א ערנַטַּחַטַּר, פֿוֹן וְדַעַר הַתְּ-
ער ארַגֵּן, גּוֹרְדוֹנוֹתַה, חַה, יְאַוְשַׁטְּבָקַ
עֲגַרְגַּנְגַּן, דַּאֲוַן, אַוְן דַּעַר הַונְגַּר תְּ-
גּוֹתַה, אַוְיַףְכְּפַרְעָרָן, פֿרָאנָן דַּו עַפְעַן,
אַלְגּוֹקְפַּטְ, האט בְּנֵי אַיְצָטַקְפַּן אַנְטְּפַרְ-
עַן דַּו הַונְגַּר תְּרַבּוֹתְ-תְּהֻוֹרְ זְנוּשַׁת דַּ-
קְוּמַעַן.
עם אַוְן חַוְרְקַיְיךְ זַו גַּעַרְיוּעַרְן דַּאַט
דַּאַט דַּו פֿעַרְמַגְּלַטְוֹנְגַּן פֿוֹן חַיְינָן, טַרְ-
גּוֹתַה, האט גּוֹשֵׁם גּוֹשְׁגַּעַן פֿאַרְדַּעַת.
שַׁגַּן זַו אַנְטְּפַרְעַן, אַוְיַףְכְּפַרְעָרָן דַּעַר דְּרוֹנוּנָר
עֲרַעְכְּטָרָדְ, אַוְן פֿרְנוֹנְטִיבְעַלְעַד פֿרְנוּנָר,
אַיךְ חַול נִיאַשְׁטַן נְלִיבְעַן אַוְן אַנְפִּתְ-
רַעַרְ, פֿוֹן תְּרַבּוֹתְ דַּבְּקַה אַוְן אַיְן מְשַׁעַן.
סְמַטְאַקָּה (אוֹיֵב יְיַעַן סְפִּירַת נַאֲרָה)
אַלְאָל וְיַד טַישְׁ דַּעַר אַקְעַנְמַלְלְוַקְדַּשְׁ לְגַטְרִי
גּוֹשֵׁם דַּעַבְעַן, אַוְן מְעַלְיָה אַוְן דַּאַט
אַפְּלוֹלְשַׁתְּנַעַן אַוְיַךְ אַפְּנַעַן פֿוֹן אַיְחָרָ
פֿרְאַרְדִּזְעַנְגַּלְעַד פֿרְנַאֲלַעַטְיַנוּנָעַן.
דוֹ לְצֹוֹעַר גַּעַרְנִיקַען גַּעַרְנִיקַען גַּעַרְן דַּי גַּעַ-
צַוְּיַעְגְּרַעְנְדָךְ אַרְטוֹקְלַעַן גַּעַרְנִיטָמַעַט דַּעַר
תְּרַבּוֹתְ-אַיְדָעָךְ, אַוְן מַעְלָכָךְ מַעְן האט
אַפְּגַּלְוָרָטְ, זַו דַּעַר הַונְגַּר יְוֹרְשָׁעָר גַּעַ-
עַלְשַׁתְּהַתְּפַתְּ דַּו דְּרוֹנוֹעַן נְאַזְעַנְמַלְעַד אַזְעַ-
עַרְנוֹנְהַמְוֹגַן זַו אַגְּמַעְרְשַׁטְּיַצְּעַן אַזְעַ-
עַלְלָגָעַ הַהְעַבְעַן פֿאַמְתַּ אַרְוִיְמַעְרְוַתְּעַן
גַּעַרְסַעְץ פֿאַרְאַינְטְּעַרְעַטְרִירַוְגַּן אַזְעַן דַּו
אַזְעַיְנַהְלָגַקְ קְרַבְעַן פֿוֹן אַזְעַנְדַּר שְׁמַעְרָה,
מַעַן האט זַיְךְ גַּעַטְמַעַן זַו דַּעַר אַרְ-
עַיְמַטְ, זַטְ שְׁאַעַגְעַן בְּנֵי אַוְן אַחַת גַּעַ-
עַמְּאַזְעַן פֿאַלְמַפְ-שַׁוְלְ, זַו דַּעַם

אַתָּה אֱלֹהִים רְאוּצָעַל אֵיךְ אָמַר
אַתָּה אֱלֹהִים אֲמִיכָנָן רַעַם, הַמֶּם אַיִן נִמְצָא
קְדֻשָּׁתְךָ-דָּקְרָעַט אָנוּ שְׂעִירָהָן אֶל פְּגָקָת
צְלָבָכָר וְאַגְּנָת, אָנוּ מַחְלָעָן אֶל דָּרָר
וּדוֹרְשָׁעָר מַחְלָה קַיְמָנָן נֶאֱרָן יוֹרָעָן,
צְלָבָכָע וְעַזְנָן אַתָּה עַכְשָׁוּעַ יְוָדָעָן.
זֶה צְיוּי קַיְן מִצְן אַגְּעָר חִימָצָן אַוְפָּ
מְלָאָךְ אֵיךְ עַס אַיִן דָּרָר אַתָּה עַד יְוָר
(אַוְסָמָדָר אָנוּ פָעָן וְאֶל יְעָדָעָן בָּרוֹק וְתִ
דָּרָאָם הַחֲרִיצָן)... לְפָנֵן אַיִן פָּתַח עִזָּה, אַיִן
צְבָעָן וְאֶל גַּעֲמָעָן רַעַם אַוְיְנָעָפְרָבָעָעָן
צְמָטָעָל שָׁוֹן דָּו אַטְמָלָוָעָ קָאַזְעָקָעָן, אַוְן
אַיִינָדָר דָּו הַיְנָטָוָעָ קָאַזְעָקָעָן וְאַלְעָן בָּרוֹק
פָּתַח יְעָרָעָן יְזָרָעָן צַו עַד אַיִן בָּשָׁר
לְקַחְלָה טָוָס דָּרָר שְׁרָאָגָן, צְזָעָלָע

אומיגיעשׁ).
וילכו מים ציריהם...
אריך האה דעם שערנאנגעןעם שגט
צע נאכטס נעהטאט באמת א ניטטונג
שערגענינגען ווינדרונג אויף רעד שער-
אטמלונונג פון ירושען שניראך-צען.
ראם און נטען א הערליגע דע-
באטנטעראציע פון דעם אמתן עטן.
קאנטער דעל חונדרעם יודישע טוטן.
יעדר אנטהובענינג פון "חויזן" ועסט
טעןער גו דו קידולעס פון דאמען
אוון טענער בעקלטיזונג מיט פארוינער
פעראלען, אלע זעיגן זיך צייניגענעק-
שען כרי זו געטראקטען דעם טאג-
ערנדינונג פון חביבים צען.
און געדארטס זעהן האס איתר די
זערואפלונג, וויאזע גיטען און ראנ

עמ' אונז שערתאן נאך א גרויזע פון
דיין אווי-גערטונגען לאכעןן - נצעעהה-
סיטאטאטאטאָן, חוו זום בעשפייל : גלו-
זונגען, חזרץ-אַזאָבקיען און דראָהען.
דע דערשטוקונג דע טוּ מען ענער-
ג'וּש אַנְחַצְנֶרְעָן אלע מיטעלען, וואָס
אַטְמַעַהען און אַוְנוֹזָר רְשָׁוֹת — אָוָן פְּנִיר
קְצָעָן וְעַד פְּאַקְוּ בְּעַקְעַטְעָן, חוו סְנִיר
אַזְעָהען חָאָס דְּן גַּעַתְנְדָלְזָגָן מֵוָת כְּלִי
עֲרַלְיָה מִטְלָקָן וְעוֹד אַבְּרִיטָה פְּעַלְדָּר
פְּאַרְזָה וְזִין, אַבְּגָעָר דָּאָס מִסְּדָרְיוֹבָן טְנוּת
די מִטְלָעָן אָוּזָה וְעַתְרָה גַּעַפְעַזְהָלִיד, פְּגָעָן
דָּאָרוֹפָּה עַמְּצָרָקָן, אָוּ אַגְּוָנְגָעָר נְוָחָה
גְּוַיְוָהָן וְךָ לְוָטָרָן נְוָשָׂעָה אָוּזָה פְּלָנָגָע
עַזְוָזָאָן-מִטְלָעָן; אַבְּגָעָר נְאָךְ פְּאַרְזָה-
אַזְנְגָעָר דָּאָרָף מָאָן וְעַן טִוָּת קְרָטָנְקָע,
עַפְּגָעָה אַלְלָעָן דְּוּ אַרְגָּנָהָן וְעַגְעָן אַגְּגָע-
שְׁחַטָּפָה. אָוּ נְוָשָׂעָה אַבְּנָטָאל דָּאָרָף דָּעָר
אַרְצָם וְךָ גּוֹט אַבְּדָעָלְלָעָגָן. צָו דָּעָר
אַדְּבָעָר יְצָנָעָר מְפֻעָּל, חָאָס הָאָטָה דֵּי
אוֹיְנָהָבָעָץ צָו שָׁאָרָקָעָן דְּוּ פְּינְגָעָע
פְּגָנָס אַרְגָּנָן, חָעַפְנִישָׂעָה מִירְדָּעָן אַרְגָּנָן. צָו
אַפְּטָמָשׁ אוֹיְבָעָם דָּעָם מִירְדָּעָן אַרְגָּנָן.
לְעַכְבָּרְלָבָעָט וְעַהְעָן אַוִּיטָה דְּוּ אַלְעָעָר
קְלָהָטָעָן, אָסָם נְעַהְעָמָן נְיִשְׂאָה אַיְנָא אַכְּבָע
דוֹ רְאַוְונָעָגָע עַרְשָׁיְנוֹנוֹגָע, פְּרָאָפְּגָנְרָעָנְדוֹגָע
לְטָמָלָע, בְּלַעֲרָלָעָה חָאָרָץ-מִטְלָקָע, מְעַלְכָע
חַהְלָלָעָן אַוְן קְרַעְטָנוֹגָעָן. אָהָן אוֹפְּנָהָמָה
עַדְעָם קְרָטָנָעָהָרָע.

טען כי אויך נערקנעוין או מאען
עדער טעריקאטנט און אוין גראמען-
ען דאען און גוועך. דער טאדערנער
ארצען, חעלכער בעזיזען אלע נטע טען
געבראָלען דעם גלוות-אַמִּין, האָם האָמֵן
גאלד צהי מוווענד יהחר געורייק און
עשטייק אונזער גראָענְדרינען לומט
נו פֿרִיט, אונזער שאָפְּרִיקָן לעכען צו
עריחת און זעלבּסְטָאָפְּעָנְדָןְקָמָן, און
אונזער גלאָענְצָעָנְדָעָן עַחֲנִיקִיט צו פֿער-
גרענְגעַן און זיך פרעהן צו פרײַ-
קְשָׁעָן.
די שְׁפָחָה אָין אָרֶץ - יִשְׂרָאֵל לְפִבְורָה
גורום אוין נישט סתם אַסְמָה, לְפִבְורָה
וּסְ-פּוֹבָּה, לְכִבּוֹר דָּעַם חָאָם דָּוּקְעִינְסָט
אָרוֹדִים אָין נָסֵם אָרֶצָן פּוֹטָם אַסְפְּקָעָן,
זְעִירָנְדָר אָין שְׁפָטָה חָאָרָה אַוְיפּ דָּוּר אַ
אטָעַט פּוֹרִים-זְדוֹגָעַס עַזְּזָה...
דאָם אָין דָּעַט שְׁמָה בֵּין אַ וְּעַד פּוֹיָ-
עַנְדָּר יְאַחֲרָן גַּעַגְעַנְגָּעָנָם אָין אָין
קְלִיטָּעָן גַּעַגְעַנְגָּעָן פְּלָקָק, וְאָם
חָאָט וְעַד עַנְדָּר גַּעַגְעַטָּפָן וְעַנְדָּר
תְּפִימָה אָין פּוֹן דָּוּ קְפָּצָן, אָין פְּיָגָנָ-
עַד אַוְיָהָבָעָן אָין גַּעַגְעַנְגָּעָן וְעַנְדָּר
לְוֹרָעָן גַּלְיָק.

דְּאַרְגָּעָר אָין דָּא דְּצָרָר יְוּמָ-פּוֹבָּה
יְוּם אָוֹי עַגְן שְׁעַרְבִּינְדָּעָן טִוָּס דָּעַם
זְאַולָּה נְעַדְנָמָק אָין מִיטָּדָר אַרְבָּטָ-
עָן-נְאַולָּת הָאָרֶץ, חַלְפָּעָ אָין דָּעַר קוֹנָ-
עַטְמָעָנָט פּוֹן נְאַולָּת הָעָם.
אוֹן דְּאַרְגָּעָר אָין דָּא דָּעַט שְׁמָה.
גּוֹרָם אָוֹי אַלְמָמָן בְּרוּוּעָנָה, אוֹי
אַהֲרֹן אַלְמָמָן, אוֹי הַבָּרָצָן זְבָן.

ציצקלע או זHAM יעטמַן.
נדעןקם אונד ביטו וויסט, געט
עה רעהאלזיזע און קנטען יאטה,
זען פון האט דעטלונגט אלע יידען
או זפ פירען און מות דער רעהאלזיז-
ען, האט איבנער א זורשען גנספלען.
בער ערקלערט, און יידען זענין גע-
ברע דעם מלפיט. נאר עס זענין גער-
תאנען יודוש לנטיסען, חאס סיטמא-
טונוירען טיט דער רעהאלזיזע, אעלכע
ענין אומגעשלאפען פון כלל ישראל,
— און פדי צו דערקאנען חער עס עז-
ען די "אחרותניכס", די גונדרסטען,
אל פון גע זיך זיך פורק ווין דן צוית.
דראפען ער צוית און אסמן און ער
להאט טיט די צויליטען נישט קהן
שם פיעכית און פאמער מראנט ער
וועש קהן צוית און ער א מאטיעווען.
וועק, א ציזיליסטן.
פון דראטאלס און פון דראטאלס און
גאנז גאנדרקען זורישע יונגע ליגט און
עמצען די ערשות שראגע, ציזעלע
סיטיעיעשׂ און די נאנטקח האט גע-
אטיסען די קרע פון די יונגע לימת
אעלכע האדען נוаш גאנדרגען קהן
ויצוית און אויך פון די מאט האדען
ויצוית לא גאנדרגען.
עדעןפאלט האט פון שון און יא-
ען זיטען נעהאה קואוקען, האט זענין
אעצען פטונה אויף זורשען החעגן-
יג א פטונ ער עס און א כשרער
ווע און פער גאנטן.

פּוֹרִים אֵין אָרֶץ - יִשְׂרָאֵל

א פאר שטראיבען).

פעריט ערד אונצט געטמערטט פיטט גלווע
א זומען אבער עכט חאָקערונע, סעורה
אוֹן דאמ נישט אוֹן אַיְטָרָוּן פִּיעָל יְהֻנָּה
דושע חמוצה,
פורום אוֹן שׂוֹין דאָרטט נישט מעת
רדע ווֹסֶעֶר יוֹם-טוֹב קָוֵן שָׁרֵךְ אַרְגְּזָעָן
געַן בָּון חוליעַן, עָרְדָּא וּרְעָא, נָעַן
נָשָׂר עָרְדָּא יוֹם-טוֹב קָוֵן אַרְגְּזָעָן
מאָגָעַן....
אַרְגְּזָעָן, אַזְהָר אַרְגְּזָעָן אוֹן אַזְהָר
וּדר חִילְגָּוּן לְאַנְדָּר, אַרְקְיְשָׂרָל!
אַרְגָּזָעָן אַזְהָר גַּעֲנָעָדָעָז יְוּרָאָשׁ בָּעַז
הַלְּקָרְנוֹן, אוֹן גַּרְוִיסָּעָז יְוִידָעָז קָרְנוֹן
טָלְעָן, אוֹן אַכְתָּעָז הַאֲרְצִינָעָז בָּרְגָּנָה,
אוֹן קַיְלְטָוּרָלָעָז נָטוּעָז שְׁכִינָה, אוֹן נָעַן
רַעֲכָעָז מְשֻׁלָּמָעָז אוֹן — לְוִיטָעָז
פִּיטְפָּסָצָןָעָז בָּעַהְיוֹטָמָן — אוֹן אַזְהָר
גַּעֲנָגָעָז קַיְלְטָוּרָבָרָעָז דָּרְגָּעָז....

פָּנָמֶץ אֲנַדְרָעֵשׂ אַבָּאָר אֲנוֹ דָּעֵר שִׁקְּסָן
וְאֶל אַהֲרֹן פָּון אֶט דַּי דְּזָוָונָעַ נְוִיָּה
טָוְנָגָעַ אֲבָעָר הַאֲלָב הַאֲכָעָרִינָעַ יְוִרְוִישָׁ
יְמִימִים-טוּבִים אֲנוֹ אַגְּנוּעָר לְפָנָה אֲנוֹ
אַרְקִי-יְשָׁרָאֵל.

דָּא, אַיִּסְמָ לְאַנְדָּר פָּון אַגְּנוּעָר נְאַצְּ
וְאַגְּדָעַ אַוְתְּלָעֵבְגָּו אַוְפָּ אַגְּנוּעָר נְאַצְּ
וְאַגְּנָלָעַ גְּבָרָעָן אַיְן חָאוּ דַי עַד-אַרְ
בְּפָנָעָר דַן שְׁפָטָעָר שְׁוּבָם לְאַנְדָּר וְעַנְקָעָ
נְיָאָשָׁ אַיְחָוָן, וְעַנְקָעָ אֲנוֹ שְׁרוֹאָן, נְאַזְּ
וְרָוְשָׁעָ חְלוֹזִים אֲנוֹ חְלוֹזָות — דָּא
לְעַבְעָן אַוְפָּ צְוָהָמָעָן טָוָם דַּעַם קָאָלָעָ
אֲרָוָן יְצָנָע גַּעֲסָע, שְׁהַנְּסָעָ אֲנוֹ חַבְּ
לְגַנְסָע פְּרָדָזִיעָם, טְהַנְּזִים אֲנוֹ וְ
אַעֲזָן, זְגָנָר דַי יְעַנְגָּע, אַיְבָעָר מַעְלָ
בַּע דַי יְדָעָן אֲנוֹ נְלָוחָ, אַבְּלָוָי דַי גַּעַם
סָע בָּ�ן אַיְבָעָרְגָּעְגָּעָטָע, הַבָּעָן זְיָהָ
שְׁוִין לְאַגְּנָגָעְגָּעָן סָפָקָן צְוִילְעָקָן
דָּעֵר אֲזָיָּ שְׁעַדְלִיכָּר חַוְּרָקָגָן פְּגָ'נָיָ
אַחֲרָעָן נְלָוחָ.

יום טוב עקרת נוחות און געטערט
און נלווה.
שווין אבעערערט פון דן גרעטער
און זובאנטסן זויהצע יטימ טובייס.
דעך זעלגער גאלשעזיך, געלגעך
האט און ריטלאנד ערסטאדט און
שפרענגן געשרהצע אאר היטען שבטה.
דעך זעלגער פון טומ גענץנעם היילן
טוב און פַּזְבָּנִי, אלס קינדרעד יומ
יזרעאל, זו אויפלעבעגן אויך דעם יוס
געמאכט נעהארען א פאריזן, און עטמ
דעך יטימ טוביים געהארען, סַפְנֵי שוי
דאָן שענסטט און ניסטרכטסטע קִינְד
דער הויעט אונטער אונטער דאָר
לאָגֶן אַגְּרָנָּקְעָן, בְּכוֹרוֹת

דלא, און אריך-צראעל-זונען זוקא גווע שטח און יומס פֿוב. נישט פֿלוו און דער אוויי יונגעער א זדרוּת האט ער ? צו שטב און יומס-טוב אונז די טאנטן רונק און געשעפֿט געשלטסען, "פרידט" אונז גארטצען זונען גאנטפֿלידן און אפּולוּ די נאָר קלינאָן, ווֹשֶׁט האַנטְּרָקְטִּיכְּלִידְּן, ווֹן אַנטְּרָקְטִּיכְּלִידְּן.

בצ'רנוביץ נידע אוון אונזער חילב זעלטונג
דינגע ייטס טובים, אם כי למשל, נו-
רויום, חמזה עשר גאלט און פירום.
שאר, "גבורים" — אוון אין גלא
ונישטש נו-ט קיין מלץ אוון בוזט קיין
אוורואבעך.
"ט'ן גאנט" — האט פאן און ניזות
שווין לאגנ, לאגנ זערגעטען, אפיגו-
און דיז פירומע נאצ'כ'ארטונג קידזונע,
חטאה עשר צלבע" — אוון פאן
דראפט, ספּֿז, צוֹס אַ פרוקענער פּֿזְזָן...
און פּֿזְזָן?
אם דעם ראיונגן אטאל אוון זורייש
פרעהוליבען און פּֿאלקנסאטליך הארץ-
גען אוון ייסאן יומ — פּֿוב, קומט פּֿען
שיין דראפט אַז גלוין טוֹט אַ חַנִּינֶג-
סְּפִּינְגֶּל צְּנָאָר אַנְשָׁרוּטָן חַמְ-טָאָש.
העלו אוון דראפט און גלאות, וואו
פּֿען געדענקי נאך זיין אַמְּלָגָן פּֿראָכָט,
גלאנץ און פּֿרְמָה — אַפְּילָוּ דראָפָט

נָאֵם גַּעֲהַעֲרֶת וְנָאֵם גַּעֲזַעַהֲזִין

פָּנָג נוֹשֵׂם אַדְרֶבֶן גַּעֲתָהָרָת לְוִוָּט רַעֲמָן
פָּוּרִינְגָּן פְּלָאוֹן, נָאָר אַיְהָר וְלָלָט מַאֲ-
כָּעָן לְוִיְּטָן פְּחַזְתָּ הַשְּׁקָל, וְעַחַן דַּעֲרָן
עַם צָאתָהָמָן אַיְן, אָנוֹן דָּרָן חַעַם אַיְתָהָמָן
סְוִוָּצָן אוֹ רַעֲרָק אַיְבָּרְצָלְזָנוֹן, אוֹ 55
וְלָרְגָּעָן אוֹן וְלָרְגָּעָן
הַדָּרְבָּן וְהַמְּנָעָם?

לעילם פאלט איד געאָלט שרטבען
חצינען דעם טאג פזורום, אען איר שִׁיהְל
ויז גלייךן טאָק טהאי טעתא, וועל
דראס אונז דער אַפְּנִינְגֶּר טאג אונז
וישתור אען איד החב נוישט קפּן סורא

העט הילען חאנגען דע איזונדר דעה
און, כי תשו, זאלסטו גווע צעהלען
אבטונגע גאנגען, ער עס פען ארטן אי
ער קטללה.
וי תשו, חען פען האט אויסנעקלן
בען דע זעהל - קאטטסיע, האט טע
ויך נישט גראגעגען מיטען דעת קהלה
נוושט אונגעפרענען דע פשענטאטאנטה
ערה יוזען, גאר דע פאמזען וווען
צונאטגענעקיבטען חאנגען זיך אלטען גע
זעהלט און זער טמאדאטטהה האט
געטפרעבען, און גנדליך בן תשו
חען דע ערנסי הקטל האבען זיך
נטטחן רעם ערשטטען שרוט איזיפ וווע
ער אינגענער האנד, דראפ פען דראפ
גראגעקען גווע ארטן, חען עס אעלען
ווען אעלען זיך בער פומלאט.

וּאָמָן גַּעֲהַעֲדָת

פָּנָן נִוְשָׁה אַדְרֶבֶנְגָּעִירָהָרָת לֹוִוָּט דַּעַם
פָּוּרִינְגָּעָן פְּלָאוֹן, נָאָר אַיְהָר וְאַלְאָט מָאָ-
כָּעֵן לְיוֹוֹעֵן כְּחֵזָה הַשְּׂקָל, וְעַחֲעַן חַצְרָה
עַם צָהָלָתָמָהָן, אָנוֹן דָּעָן חַעַש אַיְהָר
סְפָּעָן צָו רַעַר אַיְבָּעָרְצָנְגָּוָן, אָוֹן דָּל
יִשְׂרָאֵל אָ�וֹן אָהָן קְבָּצָן.

כִּי תָשָׁא, אָוֹ אַיְהָר יְוֻרָעָלָעָךְ חַעַט
וְפָנָן אָנָן גַּלְוָת אָ�וֹן מָעָן חַעַט אַפְּדָסְפָּכָה
וְפָנָן מִיט אָ�וֹן קְהָלָה-דְּעָקְדָּעָשׂ מִיט אָ�וֹן
פְּנָעָץ אַרְדוֹגָאַצְיָא, פָּאָו אַזְוָעָר "עַנְוָרָה"
חַעַט חַעַלְעָן חַהְבָּעָן דָּן אַזְוָעָר דַּעַת,
אָ�וֹן, כִּי תָשָׁא, וְאַלְסָטָו גַּוָּעָז צָהָלָעָן,
אַבְּטוֹנָגָג גַּעַבָּעָן, אַחֲרָעָם מָעָן אַרְטָן אָ�וֹן
דַּעַר קְהָלָה.

כִּי תָשָׁא, חַעַן מָעָן הָאָט אַזְוָעָקָלָן-
בָּגָן דָּי שָׁאָהָל • קָאַפְּסִיסָּעָ, הָאָט מָעָן
וְיָדָ נִוְשָׁה גַּעַרְעָעָשׂ מְוִימָן דַּעַת קְהָלָה,
נִוְשָׁה אַגְּנָעָרְעָנָה דָּן פְּשָׁעָנְסָטָאַכְחָר
עַדְהָ יְזָקָן, נָאָר דָּן פָּאָס עַגְעָן וְיָדָ-
עַזְוָאַטְעָנְגָעָקְיָוָן חַהְבָּעָן וְיָדָ אַלְפָיָן, גַּעַ-
עַחְלָתָם אָ�וֹן דַּעַר סְמָאַדְעָסְטוֹהָה הָאָט
גַּעַשְׁאַדְרָבָעָן, אָ�וֹן עַנְדָלִיךְ בָּן תָּשָׁא
חַעַן דָּי גְּרָאָשִׁי הַקְּחָלָה חַהְבָּעָן יָאָ-
גַּעַמְהָן דַּעַם עַרְשָׁטָעָן שְׁרוֹתָ אַוְיָה וּמִ-
עַד אַיְנָעָגָרָהָהָרָה, דָּשָׁרָפָמָעָן דָּעָם
גַּעַרְעָקָעָן גַּוָּמָן גַּוָּרָה, גַּעַן עַמְלָעָן
וְפָנָן מַחְלָעָן צָו רַעַר מְהָלָה.

כִּי תָשָׁא אַתְּ רָאֵשׂ-
אָוֹן אַיְהָר אַפְּאָעָן אַפְּמָאָטִים-
שָׁוֹק אָ�וֹן פְּלָעָגָן חַיְבָעָן פְּוּרִיעָל וְדָעָן
עַם וְעַגְעָן דָּה אָ�וֹן דָּעַךְ אַטְפָּרָתָה וְאַלְעָם
אָנוֹהָר זִינְדָּקָעָן נִוְשָׁה פְּעַרְקִיקָעָן אַזְוָעָר דַּעַר
פְּשָׁאַטְיָסְטָק אָ�וֹן דַּעַר פְּשָׁעָנְסָטָאַכְחָר
קְהָלָה, חַעַלְכָּעָחָסָה הָאָט דַּעַם גַּעַלְאַנְפָעָן
פְּרָאַיְעָטָם פָּוֹן סְמָאַטְיָסְטָק אָ�וֹן דַּעַר יְוָיָּה
דְּוּשָׁר גַּעַלְמָפָרָוָן גַּוָּיָּה, חַגְנָנוֹגָעָן

בָּה זְוִנְתָּאָן, דָּ. 8. דָ. ח. 30-5 אַזְעָנֶד
וְעַט אָנוֹ אַלְמָצָן בֵּית הַמְּדֻרְשׁ וְעַרְבָּאָסְטָעָר אָנוֹ שָׁאָלְעַטְוּלָעָר מְטָפָּר

רְפָאֵל שְׂטִין

האלטָעָן אֲדוֹרָה אַ. רְ. ט. יְוָנָה הַנְּבִיא אֵין דָעֵר סְפִינָה
עַם אַנְטְּקָרְלִינְגָן נְשָׁתָקִין סְפָקָן, אָנוֹ רְאַזְוָנָעַ רְשָׁה וְזָלְעַקָּה אַחַת אַרְוִיְנָרְעָפָן
אַנְרְוִים פְּקָרְאִינְטְּרָעְסְרָוּגָן אֵין אַנוֹנָעַ שְׁתָאָרָתָה עַתָּעַצְמָה עַלְרִיךְ גְּעֻכָּת וְעַרְעָן.
קְוָמָת מַאֲסָעָנוּיָן!

בְּעַמְּפָרְקָוּנוּן וְיִבְּעָרְ-שָׂוָהָל פְּמָעָזִיק רְקָעְרוּוּרָט פָּאָר פְּרָיוּוּן.

עַרְקָל עַרְוָנָגָן.

אוֹוִי וְיִי אַחַת אָנוֹ פְּעַרְאָפְלָלָנוּן פְּנִין דִּי חַיְוָוָהָעָרָה חְסָדָוָם וְעַכְּבָן גְּרָנְדָן
עַפְּסָים אַנְגְּבָרְאָמְיָאָשָׁק פְּרָטָהָעָן טְוָנָן דִּי גְּעַזְעָהָלָן אַיִן פְּמָעָזְמָהָעָן
אַנְהָה הַוָּה וְיִי פְּרָוָן וְעַכְּבָן שְׂוִן פְּמָנְלָהָרָן פְּנִין רְאַיְבָּעָן אַגְּבָרְאָמְיָאָשָׁק
וְעַכְּבָן אַלְעַשְׁבָּעָן פְּנִין דָעַר הַיְגָר וְיִדְעָשָׁר גְּמָפְלָקָרָוּגָן, דָרְבָּעָרָה וְחַלְקָן פְּרָוָן
דִּי אַוְיְבָּגְנְדָרְמָהָנָהָן קְהַמְּטָאָקָהָן צְעָנָהָן נְשָׁתָקָהָן.

מְשָׁה מְרָכִי קְלִיעָנָר, וְיִסְמָאָן קְרוּיוּזָן.

Nie wyrzucajcie Waszych pieniedzy!

Kupując mydła zamiejscowych fabryk płaciecie wyższe ceny za kosztowne plakaty i koszty przewozu, podczas

gdy mydło z „Rybka” jest lepsze i przyjemniej tanie.

Używajcie

Mydło--tylko z Rybką.

Częstochowska Fabryka Mydła.

DZIUBAS i FISZEL

SPÓŁKA AKCYJNA.

וְיַאֲרֵת נִשְׁתָּא בְּזַוְּ דָעַר לְעַצְטָעָר מִינָּוּת

טַש דִי גְּעַטְעַלְגָּנָגָן, וְאָס אַיְתָר דָעַטְמָטָטָן בְּלָאָקָהָן
בְּעַשְׁטָלָטָטָן שְׂוִי סְכָטָן - מְעַבְּעָל, כִּינְדָרָעָר.

צִימָעָרוּ מִיטָּרָר דָעַר בְּעַסְטָעָר נְאָרָאנְטָעָר.

אַנְרְוִיסְעָר אַוְיסְוָאָהָל פְּנִין פְּעַרְמִינְגָּעָז מְעַבְּעָל
שְׁקָנְסָטָע אַוְסְלָעְנְדוּרָישָׁע מְאָרְעָאָן.

פְּרָמָעָשׁ בְּרָוָסָטָן.

פִּילְסּוֹרְסְמִי 31.

הַיְנָמָט! — שְׁלָאָנָט אִבְּעָר שְׁלָאָנָטָס!

טַש דִי גְּעַטְעַלְגָּנָגָן, וְאָס אַיְתָר דָעַטְמָטָטָן בְּלָאָקָהָן
חַלְכָּלָן אֶלְעָל עַרְוָאָרְטָן מִטְּסָטָמָטָן אַנְגָּרָאָרְדוֹאָה, וְיִסְמָעָר
חַמְּרָעָעָר עַם אָנוֹ דָא וְיִנְגָּוָן אַנְמָעָן הַוָּתָן בְּזַוְּ אַיְזָעָט נְשָׁתָקָהָן.

וְיִאֲרֵת נִשְׁתָּא בְּזַוְּ דָעַר
לְעַצְטָעָר מִינָּוּת

טַש דִי גְּעַטְעַלְגָּנָגָן, וְאָס אַיְתָר דָעַטְמָטָטָן בְּלָאָקָהָן
בְּעַשְׁטָלָטָטָן שְׂוִי סְכָטָן - מְעַבְּעָל, כִּינְדָרָעָר.

צִימָעָרוּ מִיטָּרָר דָעַר בְּעַסְטָעָר נְאָרָאנְטָעָר.

אַנְרְוִיסְעָר אַוְיסְוָאָהָל פְּנִין פְּעַרְמִינְגָּעָז מְעַבְּעָל
שְׁקָנְסָטָע אַוְסְלָעְנְדוּרָישָׁע מְאָרְעָאָן.

פְּרָמָעָשׁ בְּרָוָסָטָן.

פִּילְסּוֹרְסְמִי 31.

וְיִאֲרֵת נִשְׁתָּא בְּזַוְּ דָעַר
לְעַצְטָעָר מִינָּוּת

טַש דִי גְּעַטְעַלְגָּנָגָן, וְאָס אַיְתָר דָעַטְמָטָטָן בְּלָאָקָהָן
בְּעַשְׁטָלָטָטָן שְׂוִי סְכָטָן - מְעַבְּעָל, כִּינְדָרָעָר.

צִימָעָרוּ מִיטָּרָר דָעַר בְּעַסְטָעָר נְאָרָאנְטָעָר.

אַנְרְוִיסְעָר אַוְיסְוָאָהָל פְּנִין פְּעַרְמִינְגָּעָז מְעַבְּעָל
שְׁקָנְסָטָע אַוְסְלָעְנְדוּרָישָׁע מְאָרְעָאָן.

פְּרָמָעָשׁ בְּרָוָסָטָן.

פִּילְסּוֹרְסְמִי 31.

וְיִאֲרֵת נִשְׁתָּא בְּזַוְּ דָעַר
לְעַצְטָעָר מִינָּוּת

טַש דִי גְּעַטְעַלְגָּנָגָן, וְאָס אַיְתָר דָעַטְמָטָטָן בְּלָאָקָהָן
בְּעַשְׁטָלָטָטָן שְׂוִי סְכָטָן - מְעַבְּעָל, כִּינְדָרָעָר.

צִימָעָרוּ מִיטָּרָר דָעַר בְּעַסְטָעָר נְאָרָאנְטָעָר.

אַנְרְוִיסְעָר אַוְיסְוָאָהָל פְּנִין פְּעַרְמִינְגָּעָז מְעַבְּעָל
שְׁקָנְסָטָע אַוְסְלָעְנְדוּרָישָׁע מְאָרְעָאָן.

פְּרָמָעָשׁ בְּרָוָסָטָן.

פִּילְסּוֹרְסְמִי 31.

וְיִאֲרֵת נִשְׁתָּא בְּזַוְּ דָעַר
לְעַצְטָעָר מִינָּוּת

טַש דִי גְּעַטְעַלְגָּנָגָן, וְאָס אַיְתָר דָעַטְמָטָטָן בְּלָאָקָהָן
בְּעַשְׁטָלָטָטָן שְׂוִי סְכָטָן - מְעַבְּעָל, כִּינְדָרָעָר.

צִימָעָרוּ מִיטָּרָר דָעַר בְּעַסְטָעָר נְאָרָאנְטָעָר.

אַנְרְוִיסְעָר אַוְיסְוָאָהָל פְּנִין פְּעַרְמִינְגָּעָז מְעַבְּעָל
שְׁקָנְסָטָע אַוְסְלָעְנְדוּרָישָׁע מְאָרְעָאָן.

פְּרָמָעָשׁ בְּרָוָסָטָן.

פִּילְסּוֹרְסְמִי 31.

וְיִאֲרֵת נִשְׁתָּא בְּזַוְּ דָעַר
לְעַצְטָעָר מִינָּוּת

טַש דִי גְּעַטְעַלְגָּנָגָן, וְאָס אַיְתָר דָעַטְמָטָטָן בְּלָאָקָהָן
בְּעַשְׁטָלָטָטָן שְׂוִי סְכָטָן - מְעַבְּעָל, כִּינְדָרָעָר.

צִימָעָרוּ מִיטָּרָר דָעַר בְּעַסְטָעָר נְאָרָאנְטָעָר.

אַנְרְוִיסְעָר אַוְיסְוָאָהָל פְּנִין פְּעַרְמִינְגָּעָז מְעַבְּעָל
שְׁקָנְסָטָע אַוְסְלָעְנְדוּרָישָׁע מְאָרְעָאָן.

פְּרָמָעָשׁ בְּרָוָסָטָן.

פִּילְסּוֹרְסְמִי 31.

וְיִאֲרֵת נִשְׁתָּא בְּזַוְּ דָעַר
לְעַצְטָעָר מִינָּוּת

טַש דִי גְּעַטְעַלְגָּנָגָן, וְאָס אַיְתָר דָעַטְמָטָטָן בְּלָאָקָהָן
בְּעַשְׁטָלָטָטָן שְׂוִי סְכָטָן - מְעַבְּעָל, כִּינְדָרָעָר.

צִימָעָרוּ מִיטָּרָר דָעַר בְּעַסְטָעָר נְאָרָאנְטָעָר.

אַנְרְוִיסְעָר אַוְיסְוָאָהָל פְּנִין פְּעַרְמִינְגָּעָז מְעַבְּעָל
שְׁקָנְסָטָע אַוְסְלָעְנְדוּרָישָׁע מְאָרְעָאָן.

פְּרָמָעָשׁ בְ